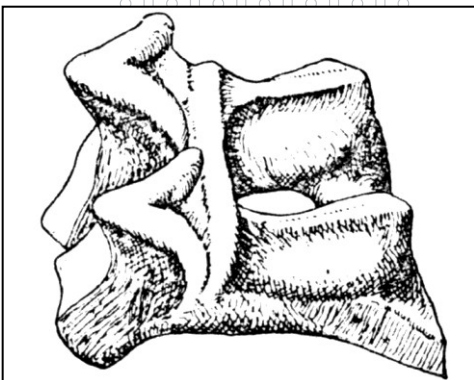
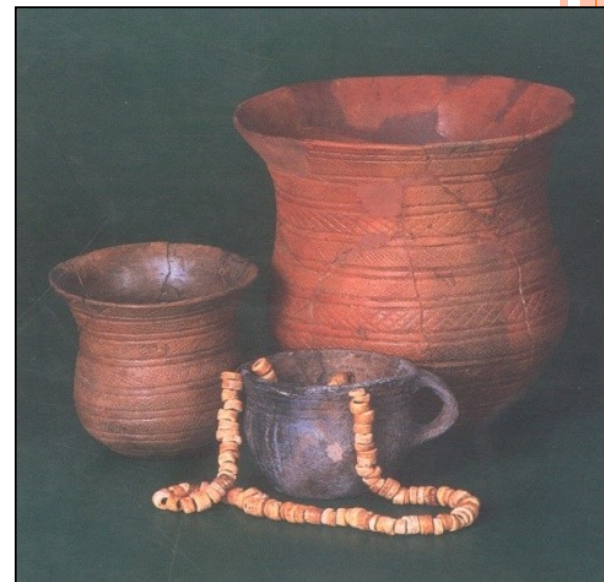

ENEOLIT ENEOLITHIC

Měděné sekeromlaty/
Copper battle-axes

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Artefakty kultury se
zvoncovitými poháry/
Artefacts of Bell
Beaker Culture

Volský záprah/ Ox-traction

TYPICKÉ RYSY/ TYPICAL FEATURES

- Rozšíření jednoduchého oradla/
spread of simple plough
- Počátky užívání vozů/ beginnings of vehicle usage
- Zavedení dobytčího zápřahu (k orbě i do vozu)/
oxen yoke (ploughing, draught)
- Rostoucí důraz na chov skotu a lov/
growing stress on husbandry and hunting
- Prestižní postavení významných mužů/
prestigious position of important men
- Těžba surovin (i hlubinná) na výrobu štípané kamenné industrie/
minings of materials (also underground) for chipped stone industry
- První kovové výrobky z mědi/ first copper goods
- Výšinná hrazená sídliště/hradiska (soustředění specializované řemeslné výroby)/ hilltop enclosed settlements/ hillforts (centers of specialized crafts)
- Priorita muže (patriarchální společnost, v čele náčelník-kněž)/ important position of male (patriarchal society, chieftain as a head and priest)

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE
DO ROZVOJE
VZDĚLÁVÁNÍ

PERIODIZACE/ TIMETABLE

Raný eneolit/ Early Eneolithic (4500 – 3800 př. Kr.)

- **jordanovská kultura** (stř. a SZ Čechy; stř. a J Morava)
Jordanov Culture (Mid- and NW Bohemia, Mid- and S. Moravia)
- **michelsberská kultura** (Z a stř. Čechy; původ: Belgie, stř. Německo)
Michelsberg Culture (W and Middle Bohemia; origin: Belgium, Central Germany)

Starý eneolit/ Old Eneolithic (3800 – 3350 př. Kr.)

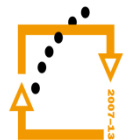
- **kultura nálevkovitých pohárů** (KNP; do ČR se šíří od S)/ Funnel Beaker Culture (coming to Czech republic from North)
- **skupina Retz** (širší střední Podunají, diasporická v KNP a starším období kultury s kanelovanou keramikou)/
Retz group (middle-section of Danube, spread amongst Funnel Beaker Culture and in the old period of Baden Cult.)

Střední eneolit/ Middle Eneolithic (3350 – 3000 př. Kr.)

- **kultura s kanelovanou keramikou (badenský okruh)/**
Channeled Beaker Culture (Baden Culture)

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE
DO ROZVOJE
VZDĚLÁVÁNÍ

PERIODIZACE/ TIMETABLE

Mladý eneolit/ Young Eneolithic (3000 – 2800 př. Kr.)

z kult. s kan. ker. se vyvíjí/ developed from Baden Culture:

- **jevišovická kultura** (JZ Morava)/ **Jevišovice Culture**
(SW Moravia)
- **řivnáčská kultura** (stř. Čechy)/ **Řivnáč Culture** (middle Bohemia)
- **bošácká skupina** (V Morava, Z Slovensko)/ **Bošáca group**
(E Moravia, W Slovakia)
- **kultura s kulovitými amforami** (diasporická v řivnáčské, chamské a přežívající kanelované kultuře na S Moravě)/ **Globular Amphorae Culture** (spread amongst Řivnáč, Cham and survived Baden Culture at N Moravia)
- **chamská kultura** (JZ Čechy, nově z Bavorska)/ **Cham Culture**
(SW Bohemia, newcoming from Bavaria)

Pozdní eneolit/ Late Eneolithic (2800 – 2200 př. Kr.)

- pohárové kultury/ **Beaker Cultures**
- **kultura se šňůrovou keramikou** (původ mezi Vislou a Dněprem, posun k Z)/ **Corded Ware Culture** (originated in a space between Vistula and Dnieper River, shift toward West)
- **kultura se zvoncovitými poháry** (od Pyrenejí po Maďarsko)/ **Bell Beaker Culture** (from Pyrenees to Hungary)

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE
DO ROZVOJE
VZDĚLÁVÁNÍ

BROUŠENÁ KAMENNÁ INDUSTRIE/ POLISHED STONE INDUSTRY

- sekeromlaty/
battle-axes
- sekery/ axes
- šperk/ jewellery
- nátepní destičky/
wristguard

Sekeromlat/ Battle-ax

Nátepní destička/ Wristguard

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE
DO ROZVOJE
VZDĚLÁVÁNÍ

ŠTÍPANÁ KAMENNÁ INDUSTRIE/ CHIPPED STONE INDUSTRY

Čepele/ Blades

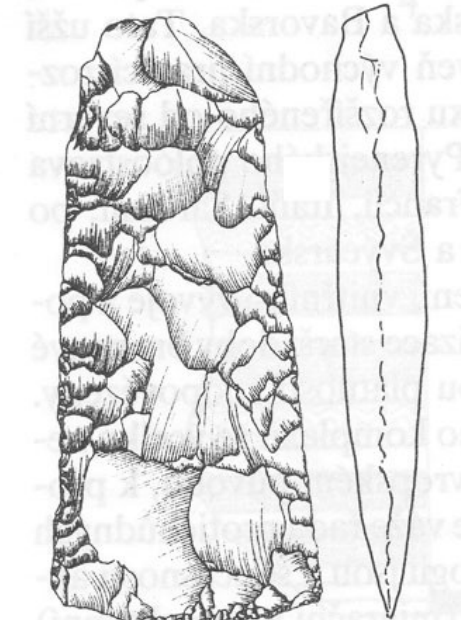
- sekerky/ axes
- čepele/ blades
- hroty šípů/ arrow points

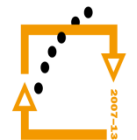
Hrot šípu/ Arrow point

Sekery/ Axes

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE
DO ROZVOJE
VZDĚLÁVÁNÍ

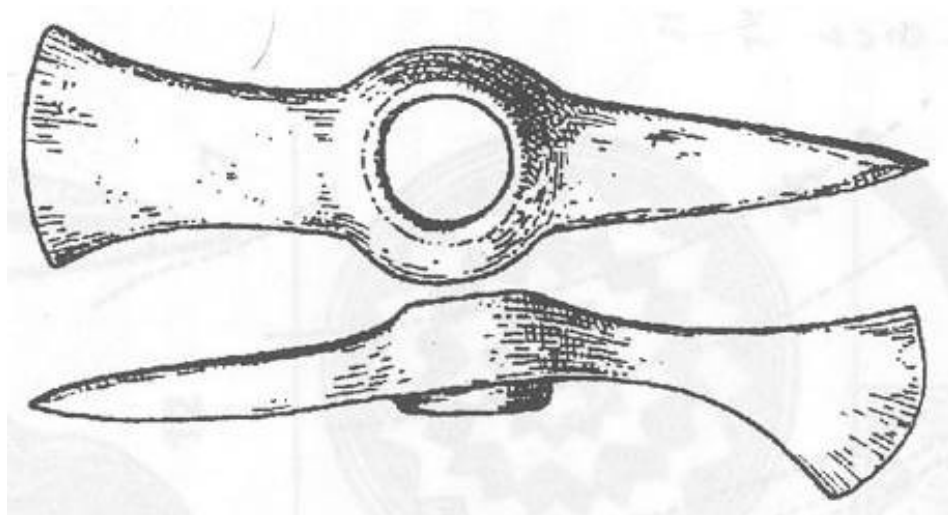
MĚDĚNÁ INDUSTRIE/ COPPER INDUSTRY

- **sekery/ axes**

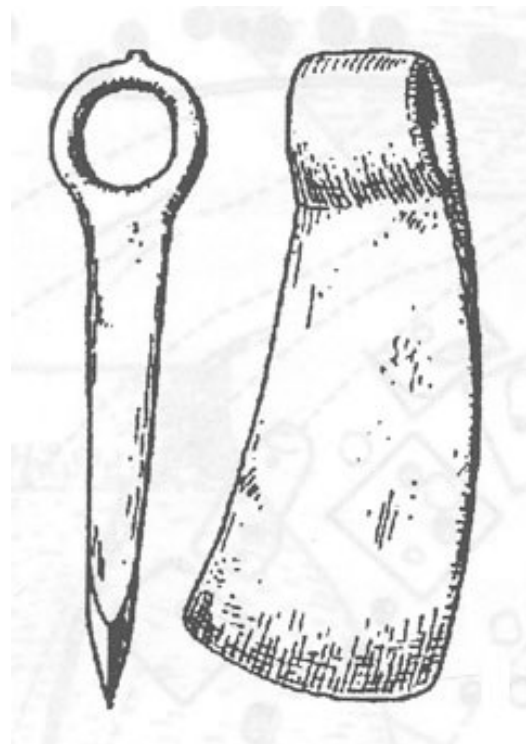
- ploché/ **hatchet**
- s otvorem v týle/
shaft-hole
- s křížovým ostřím/
cross-headed

Plochá sekera/ **Hatchet**

Sekera s křížovým ostřím/ **Cross-headed axe**

Sekera s otvorem v týlu/
Shaft-hole axe

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

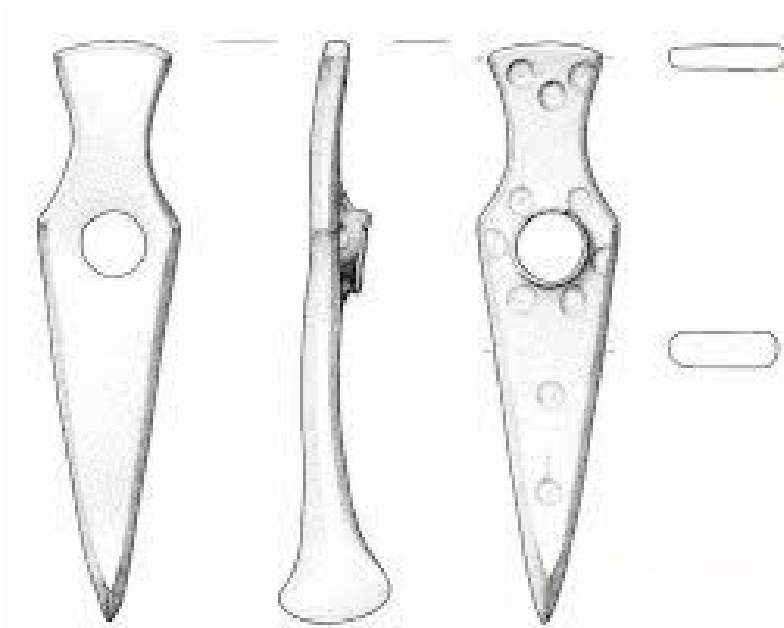
OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

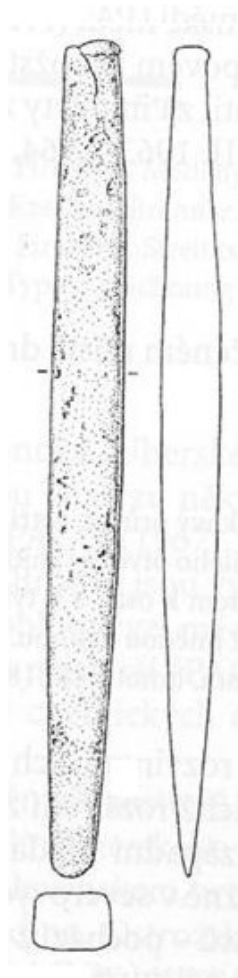
INVESTICE
DO ROZVOJE
VZDĚLÁVÁNÍ

MĚDĚNÁ INDUSTRIE/ COPPER INDUSTRY

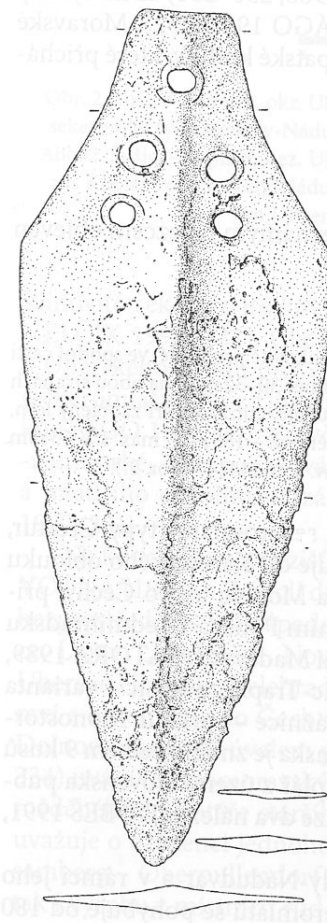
- sekeromlat/ battle-axe
- šídlo/ awl
- dlátko/ chisel
- dýka/ dagger

Sekeromlat/ Battle-axe

Dlátko/ Chisel

Dýka/ Dagger

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE
DO ROZVOJE
VZDĚLÁVÁNÍ

RANÝ ENEOLIT/ EARLY ENEOLITHIC

Jordanovská kultura/

Jordanov Culture

- **keramika** – dožívají tvary MMK; ornament vlčích zubů, šrafované trojúhelníky/ **pottery** – surviving Moravian Painted Pottery shapes; wolf teeth ornament, hachured triangles
- **sídliště** – nížinná/ lowland settlements
- **pohřebiště** – neznáme/ we do not know about burial grounds

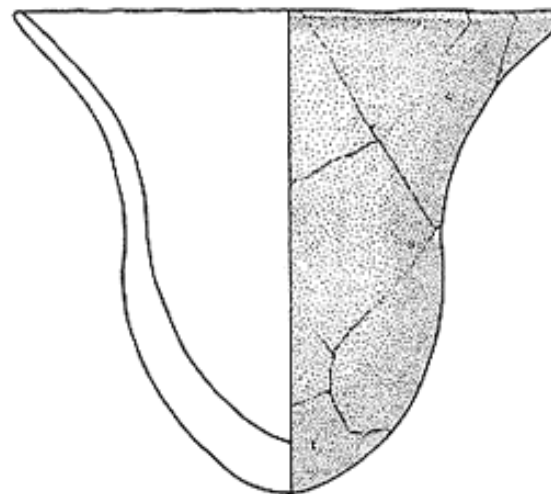

Nádoba jordanovské skupiny/
Vessel of Jordanov Culture

Michelsberská kultura/

Michelsberg Culture

- **keramika/ pottery**
tulipánovité poháry/ tulip beakers
- **pohřebiště** – megalitická – dlouhé mohyly (Březno u Loun)/ **burial rites** – megalithic – long barrows

Tulipánovitý pohár/ Tulip beaker

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE
DO ROZVOJE
VZDĚLÁVÁNÍ

STARŠÍ ENEOLIT/ OLD ENEOLITHIC

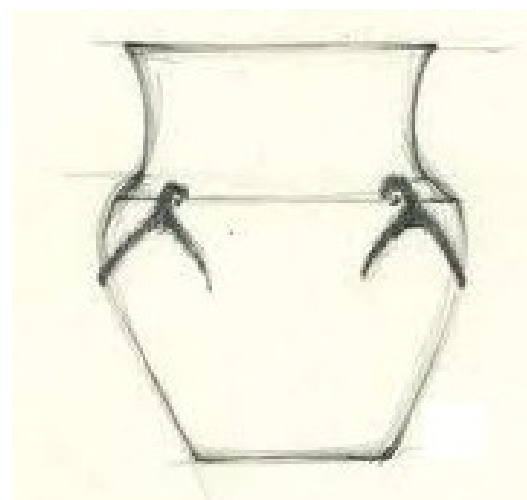
Kultura s nálevkovitými poháry/

Funnel Beaker Culture

- **keramika** – nálevkovitě se rozšiřující hrdla; amfory s 2/4/8 uchy, zásobnice s plastickými lištami a páskami na okraji/ **pottery** – expanded neck; amphorae with 2/4/8 handles, storage vessels with plastic ribbons
- **sídliště** – hradiska s doklady tavby mědi (Makotřasy, Hradisko u Kramolína, Starý Zámek u Jevišovic, Rmíz u Laškova)/ **settlements** – hillforts with proved copper-working
- **pohřebiště** – starší fáze: typické mohyly s kamenným pláštěm nebo skříňkové hroby s kostrovými pohřby, postupný přechod k žárovému ritu (Horka u Ohrozimi – ohrozimské mohyly)/ **burial rite** – older barrows with stone shell or chamber inhumation tombs, gradually leaning towards cremation (Ohrozim barrows)

Pohár/ Beaker

Zásobnice/ Storage vessel

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

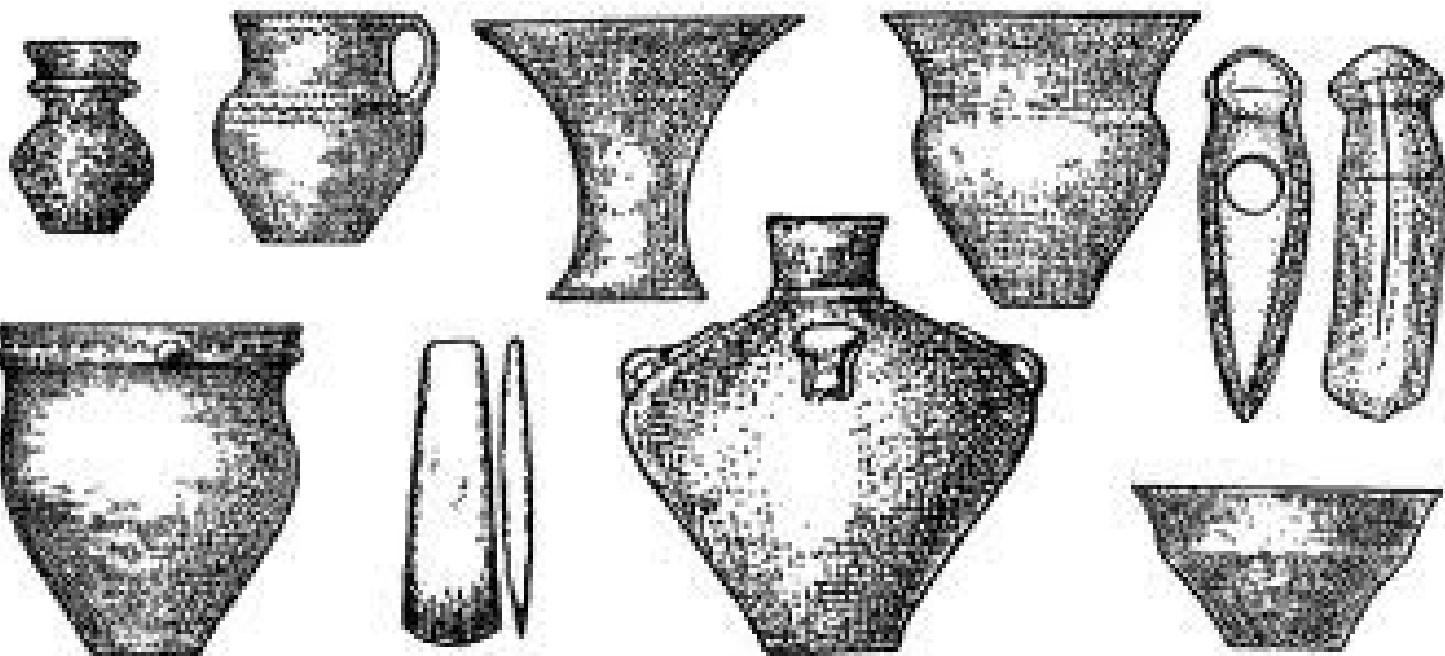
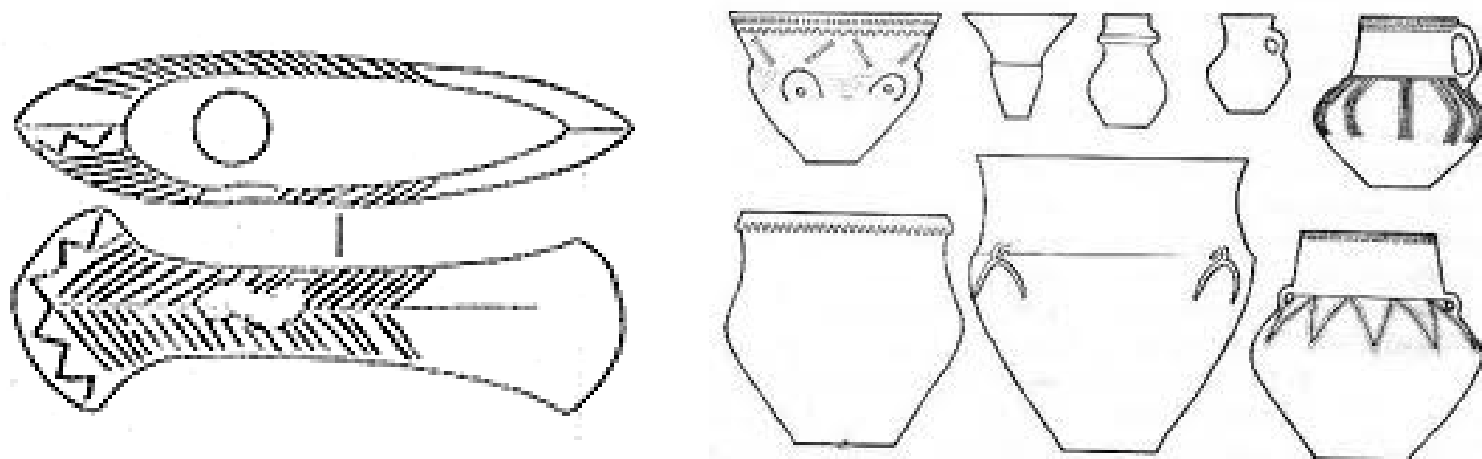

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE
DO ROZVOJE
VZDĚLÁVÁNÍ

Kultura s nálevkovitými poháry – keramika a kam. sekeromlaty/ Funnel Beaker Culture – pottery and stone battle-axes

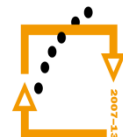
evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE
DO ROZVOJE
VZDĚLÁVÁNÍ

STARŠÍ ENEOLIT/ OLD ENEOLITHIC

Skupina Retz/ Retz group

- **keramika** – výzdoba rytých rýh doplněných vpichy, aby v nich lépe držela bílá inkrustační hmota – tzv. brázděný vpich; hlavně šálky a esovitě profilované koflíky s páskovým uchem/
pottery – embellished by engraved grooves with strokes for better keeping of the white incrustation – striated incision; especially cups and S-shaped buttons with strap-handle
- **osídlení** – ojedinělé nálezy – Staré Zámky u Líšně, Starý Zámek u Jevišovic, Hradisko u Křepic/ **settlements** – very sporadic finds

Šálky a koflíky/ **Cups and buttons**

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE
DO ROZVOJE
VZDĚLÁVÁNÍ

STŘEDNÍ ENEOLIT/ MIDDLE ENEOLITHIC

Kultura s kanelovanou keramikou/

Channeled Pottery Culture

(kultura badenského kulturního komplexu/
Baden Culture)

○ **kovy** – měď, zlato, stříbro/ **metals** – copper, gold, silver

- zbraně/nástroje: sekeromlaty s křížovým ostřím, dýky typu Leváre/ **weapons/tools: battle-axes, Leváre-type daggers**
- první depoty typu Hlinsko – spirálovité náušnice (typ Hlinsko) a brýlovité závěsky (typ Jordanów)/ **first hoards Hlinsko-type – spiral earrings (Hlinsko type) and glasses-shaped pendants (Jordanów-type pendants)**

Brýlovitý závěs/

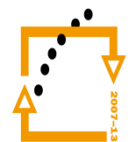
Glasses-shaped pendant

Sekeromlat/ **Battle-axe**

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

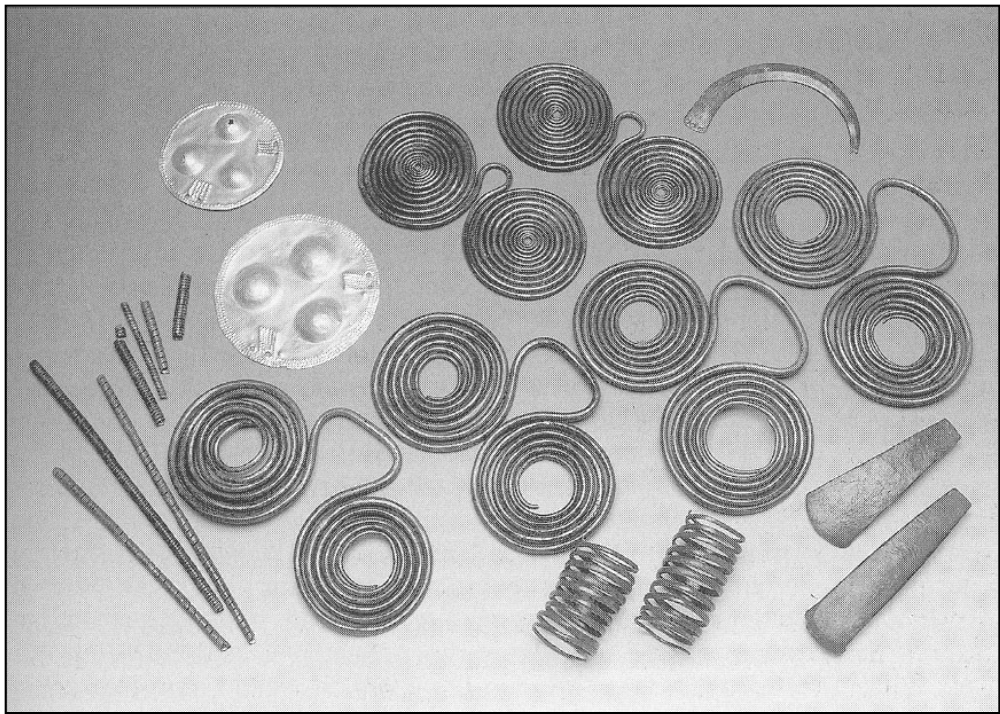
INVESTICE
DO ROZVOJE
VZDĚLÁVÁNÍ

Kultura s kanelovanou keramikou/ Channeled Pottery Culture

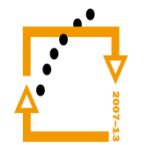

Terčovitě puklice typu Stollhof/
Stollhof type discoid umbos

Stollhof – depot/ hoard

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

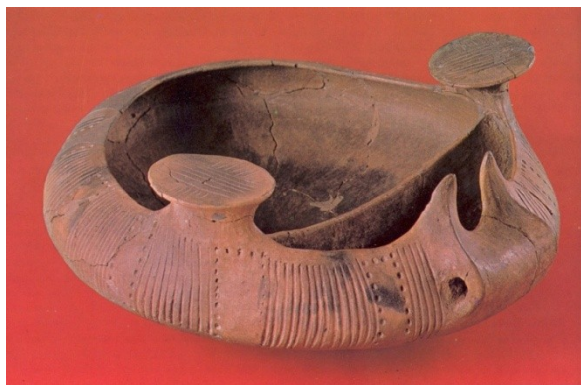
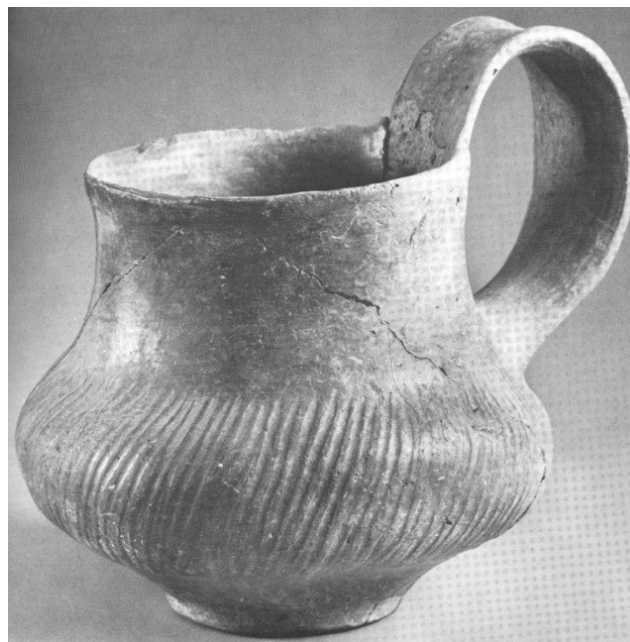
INVESTICE
DO ROZVOJE
VZDĚLÁVÁNÍ

Kultura s kanelovanou keramikou/ Channeled Pottery Culture

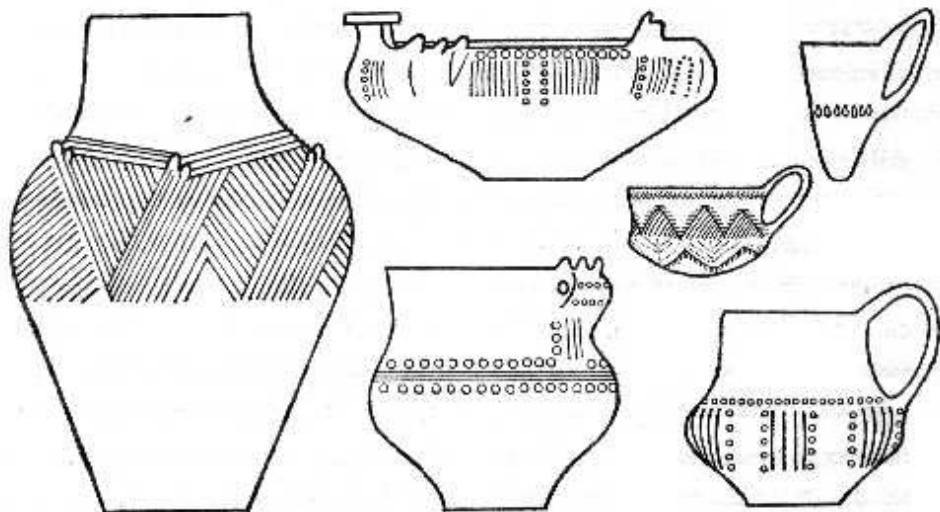
Džbán/ Jug

Keramika/ Pottery

- **tvary:** džbány, amfory, čerpáky, naběračky, široké mísy s přepážkou/
jugs, amphorae, wide bowls with partition
- hliněné napodobeniny závěsků typu Stollhof/
clay imitations of Stollhof pendants
- **výzdoba:** žlábký = kanelace, tunelovitá ouška/
embellishments: grooves = channeling, tunnel handles

Mísa s přepážkou/
Bowl with partition

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE
DO ROZVOJE
VZDĚLÁVÁNÍ

Kultura s kanelovanou keramikou/ Channeled Pottery Culture

Hliněné modely vozíků,
zvířecí figurky, bezhlavé
ženské idoly/

Clay models of carts,
animal
statuettes, head-less women
idols

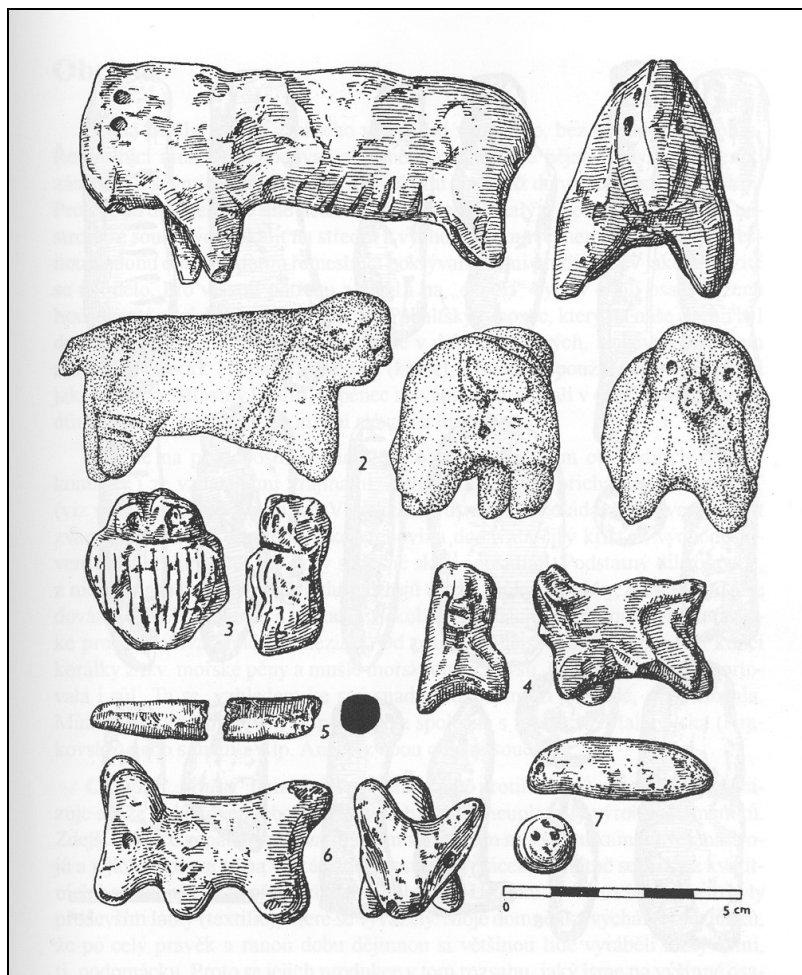

Hliněný volský záprah/ Clay ox-traction

Zvířecí figurky/ Animal statuettes

Keramický
depot/ Clay
hoard

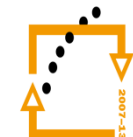
evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE
DO ROZVOJE
VZDĚLÁVÁNÍ

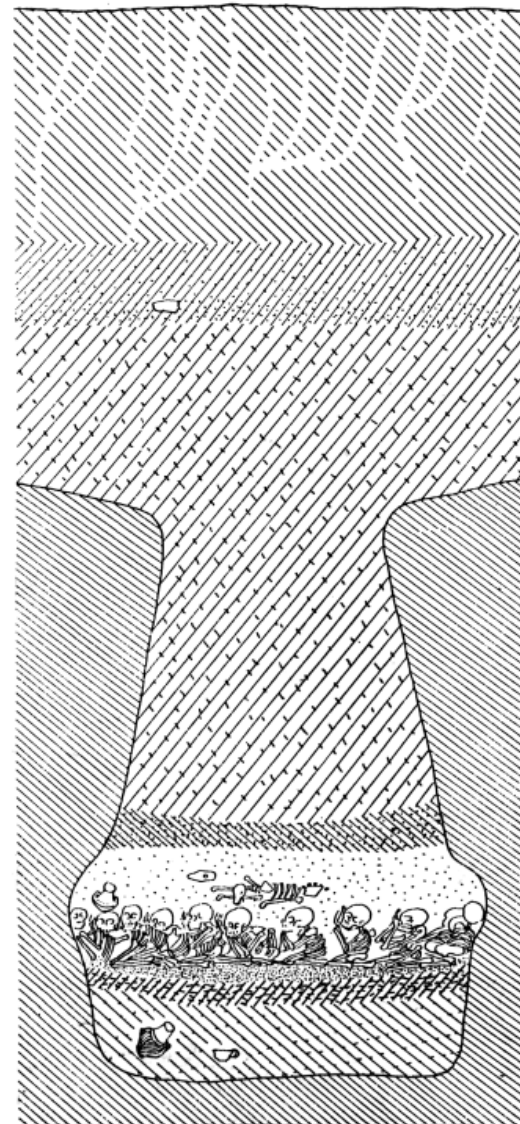
Kultura s kanelovanou keramikou/ Channeled Pottery Culture

o pohřební ritus/ burial rite:

- **Čechy:** pod záp. vlivem birituální/
Bohemia: biritual (western influence)
- **Morava/ Moravia:** žárový pod mohylou – Alojzov/ cremation in barrow
- pohřeb člověka se zvířetem/
man buried with animal
- samostatné pohřby zvířat/
animal burials

o sídliště/ settlements:

- výšinná (hradiska)/
top-hill sites (hillforts)
- nížinná/ lowland
- ❖ domy/ houses:
  - o nadzemní kůlové/ above-ground with poles
  - o polozemnice/ semi-recessed dugouts

Nitrianský Hrádok. Hromadný hrob lidí
a psa/ Collective grave of men and dog

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE
DO ROZVOJE
VZDĚLÁVÁNÍ

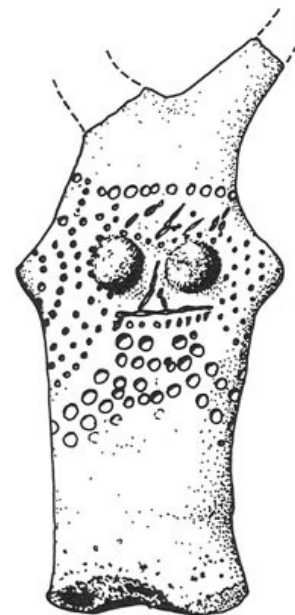
MLADŠÍ ENEOLIT/ YOUNG ENEOLITHIC

Jevišovická kultura/ Jevišovice Culture

- **keramika** – (ne)zdobená nebo slámovaná/ **pottery** – (not)embellished or brushing
- hmoždíře a plastiky/ **mortars and statuettes**
- **kovy** – depot ze Starých Zámků u Líšně (sekery, dlátko a šídlo)/ **metals** – hoard from Staré Zámky by Brno-Líšeň (axes, chisel, awl)
- **sídliště** – hlavně JZ a J Morava, převažují výšinná hradiska – Starý Zámek u Jevišovic, Staré Zámky v Brně-Líšni/ **settlement** – mainly SW and S Moravia, prevalent top-site hillforts

Zdobená nádoba/ **Decorated vessel**

Plastika/ **Statuette**

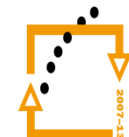
evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

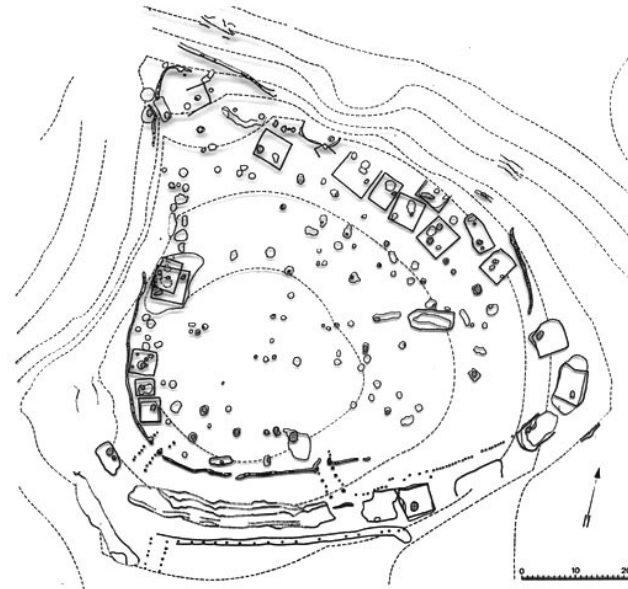
INVESTICE
DO ROZVOJE
VZDĚLÁVÁNÍ

MLADŠÍ ENEOLIT/ YOUNGER ENEOLITHIC

Řivnáčská kultura/ Řivnáč Culture

Džbánky/ Jugs

- **keramika** – džbánky s ansa lunata či ansa cornuta/ **pottery** – jugs with ansa lunata or ansa cornuta
- **kovy** – zlomky ozdob, drátky, dlátka, šídla/ **metals** – fractions of jewellery, fine wires, chisels, awls
- **sídliště** – zkoumána jen výšinná hradiska: Řivnáč u Žalova, Homolka u Stehelčevsi (velmi silné opevnění: brány, palisády a příkopy)/ **settlement** – researched only hill-top sites – Řivnáč by Žalov, Homolka by Stehelčeves (strongly fortified, street gateways, palisades, ditches)
- **pohřební ritus/ burial rite**
jednotlivé žárové hroby/
single cremation graves
kostry na sídlišti/
skeletons in settlements

Homolka u Stehelčevsi

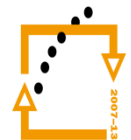
evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

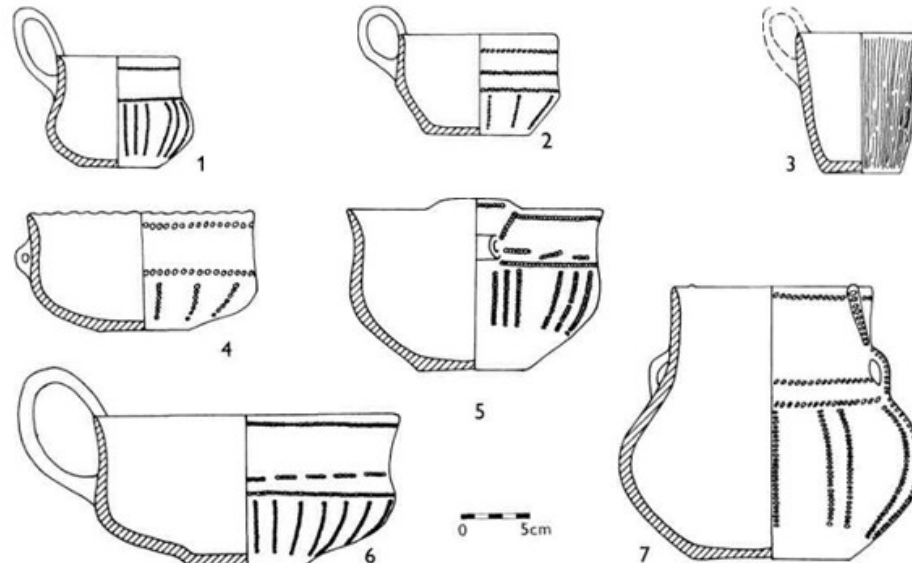
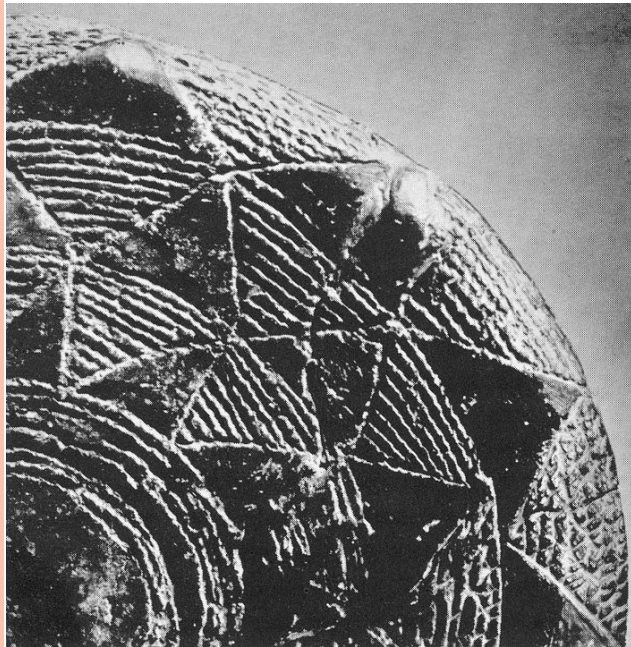

INVESTICE
DO ROZVOJE
VZDĚLÁVÁNÍ

MLADŠÍ ENEOLIT/ YOUNGER ENEOLITHIC

Bošácká skupina/ Bošáca group

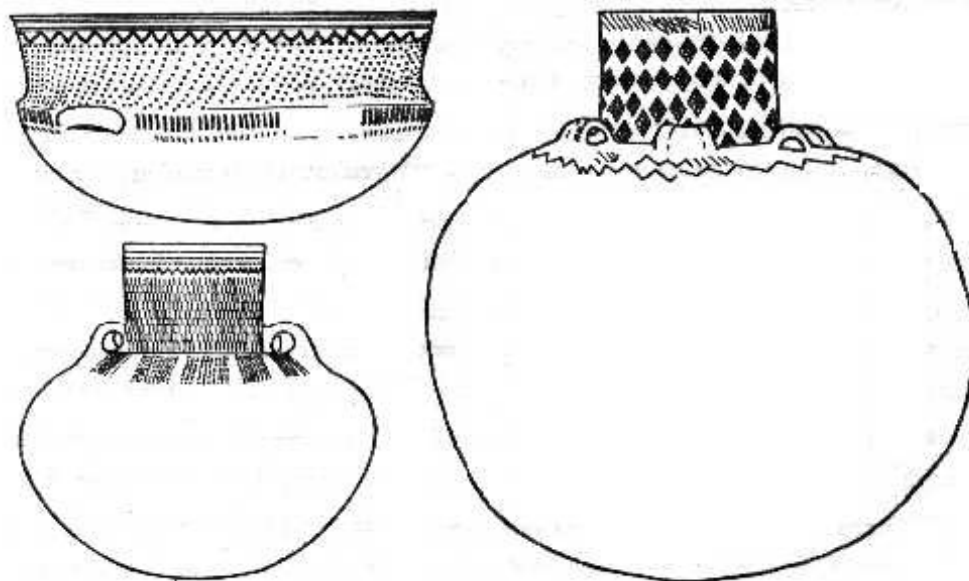
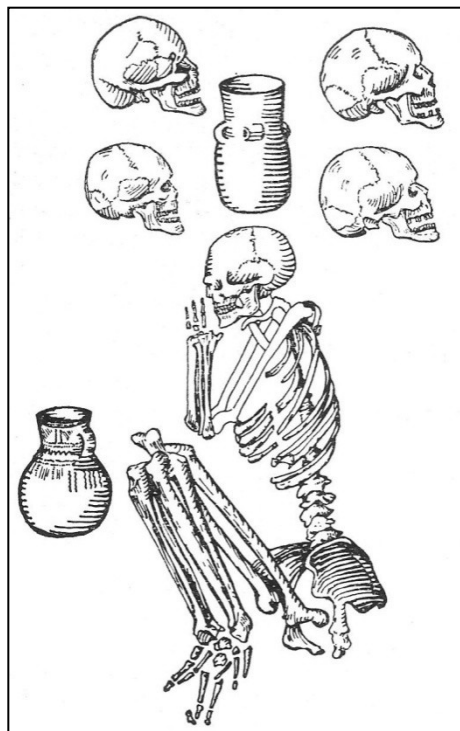
- **Keramika** – silné badenské tradice; kolky, brázděný vpich/
pottery – tradition of Baden Culture; stamps, striated incision
- **Sídliště** – V Morava s návazností na JZ Slovensko/
settlement – eastern Moravia connected to SW Slovakia
- **Pohřební rítus** – kostrový hrob ve skrčené poloze v Bánově/
burial rite – crouched burial in Bánov

MLADŠÍ ENEOLIT/ YOUNGER ENEOLITHIC

Kultura kulovitých amfor/ Globular Amphorae Culture

- o **keramika/ pottery** – typické kulovité amfory s nízkým válcovitým hrdlem a 2/4/8 oušky pod ním/ typical globular amphorae with short neck and 2/4/8 handles underneath
kolkovaná výzdoba/ stamped decoration
- o **pohřební ritus** – kostrový/ **burial rite** – inhumation
ojedinělé výhradně mužské hroby s pazourkovými sekerami a jantarovými ozdobami/ only male graves with flint axes and jade embellishments

Hrob muže s milodary/ Man s grave with burial gifts

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

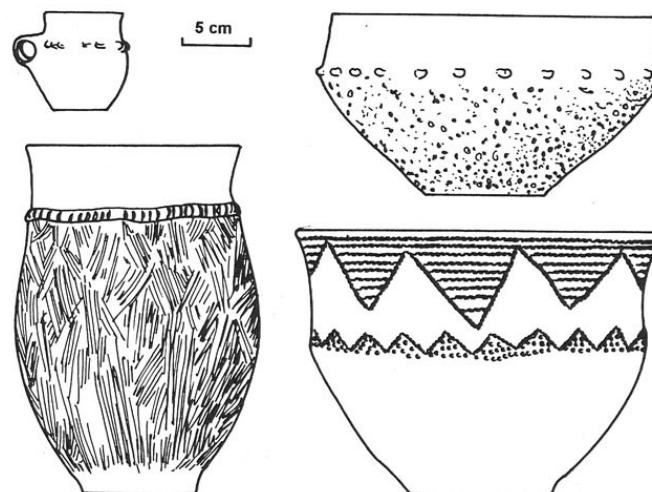

INVESTICE
DO ROZVOJE
VZDĚLÁVÁNÍ

MLADŠÍ ENEOLIT/ YOUNGER ENEOLITHIC

Chamská kultura/ Cham Culture

- **keramika** – typické násobné plastické a promačkávané či přesekávané pásy/ **pottery** – typical plastic, wrinkled or slashed lines
- **sídliště** – malá extrémně opevněná hradiska v Z Čechách (kamenné valy)/ **settlements** – small, highly fortified hillforts
- **pohřební ritus** – nezjištěn/ **burial rite** – not discovered

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE
DO ROZVOJE
VZDĚLÁVÁNÍ

POZDNÍ ENEOLIT/ LATE ENEOLITHIC

Kultura se šňůrovou keramikou/

Corded Ware Culture

o keramika/ pottery

- poháry s otiskem šňůry na hrdle/ beakers with cord impression on neck
- dvojuché amfory/ two-handle amphorae
- dřevohostické džbány/ jugs (Dřevohostice type)
- misky moravské a schönfeldské/ bowls (Moravian, Schönfeld)

o kovy (spíše na Moravě)/

metals (more in Moravia)

- vlasové spirálky, trubičky a perly z plechu, náramky, unikátní trojitý náramek z Maref skládaný z destiček a trubiček/ hair spirals, tubes and sheet metal pearls, bracelets, unique triple-bracelet from Maref (composed from little plates and tubes)
- břitva z Morkůvek/ razor from Morkůvky
- sekeromlat z Lužic u Hodonína/ battle-axe from Lužice by Hodonín
- dlátka/ chisels; čepele nožů/ knife blades

Amfora/ Amphora

Pohár/ Beaker

Džbán/

Jug

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE
DO ROZVOJE
VZDĚLÁVÁNÍ

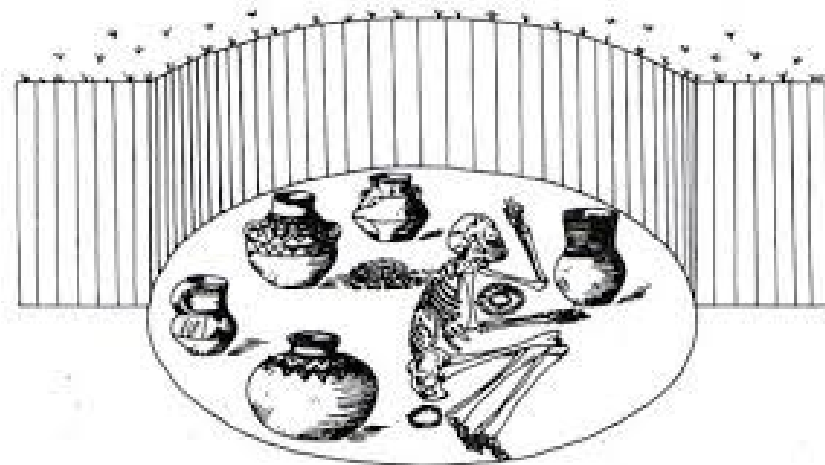
POZDNÍ ENEOLIT/ LATE ENEOLITHIC

Kultura se šňůrovou keramikou/ Corded Ware Culture

- **sídliště/ settlement** – známa jen výjimečně (Olomouc-Slavonín), domy bez trvalých stop v terénu/ known very sporadically (Olomouc-Slavonín), houses without permanent traces in terrain

- **pohřební ritus** – kostrový (ve skrčené poloze): muži na pravém boku, ženy na levém boku; pohřebiště: rozsáhlá s mohylami, případně s dřevěnou konstrukcí (Vikletice, Kostelec u Holešova, Dřevohostice)/

burial rite: inhumation (crouched) on right side (men) or left side (women); burial side: large with barrows, even with wooden constructions (Vikletice, Kostelec u Holešova, Dřevohostice)

Hrob ženy z Maref/ Women s grave from Marefy

Hrob ženy z Prahy/ Women s grave from Prague

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

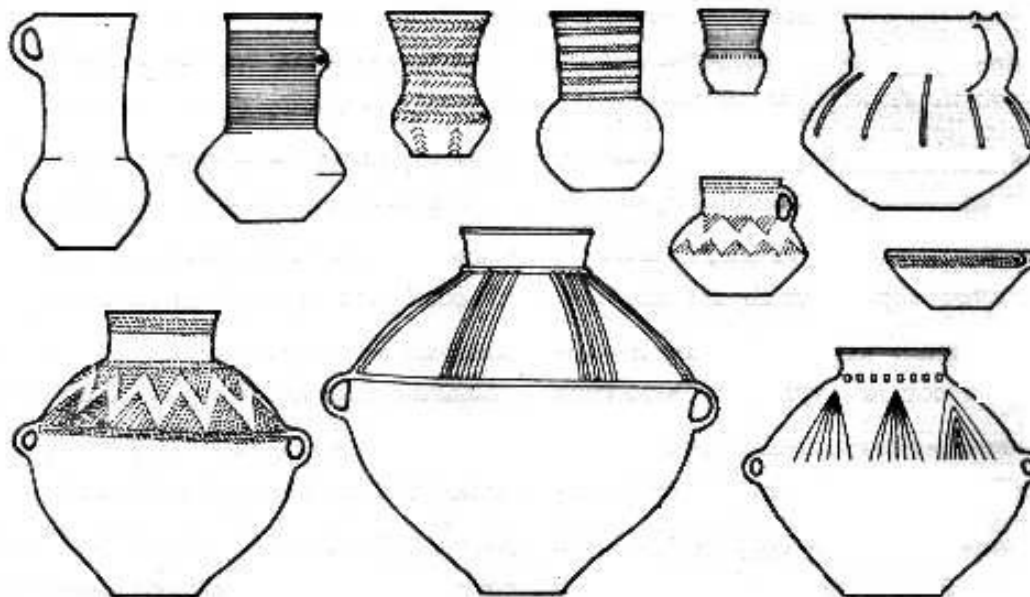
INVESTICE
DO ROZVOJE
VZDĚLÁVÁNÍ

Kultura se šňůrovou keramikou/ Corded Ware Culture

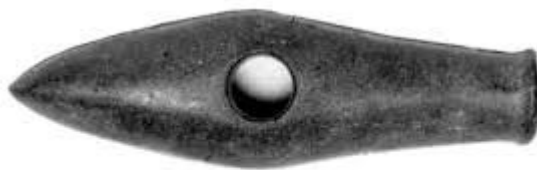
Náhrdelník/ **Necklace**

Keramika/ **Pottery**

Kamenné sekeromlaty/ **Stone battle-axes**

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE
DO ROZVOJE
VZDĚLÁVÁNÍ

POZDNÍ ENEOLIT/ LATE ENEOLITHIC

Kultura se zvoncovitými poháry/

Bell Beaker Culture

- **keramika/ pottery** – červené, případně i černé zvoncovité poháry s horizontálními pásy kolků (s bílou inkrustací) a leštěním/ **red or black bell beakers with horizontal stamps and polishing**
- **kostěná a parohová industrie** – knoflíky s V-vrtáním, jehlice, půlměsíčovité závěsky/ **V-perforated buttons, pins, lunate pendants**
- **kovy/ metals**
  - měděné jazykovité dýky/ **copper tongue-shaped daggers**
  - jehlice, záušnice, závěšky z mědi, stříbra, zlata nebo elektronu/ **pins, lock-rings, pendants made from copper, silver, gold, electron**
  - měděná dlátka a šídla/ **copper chisels and awls**

Zvoncovité poháry/ **Bell beakers**

Kostěná a parohová industrie/
Bone and antler industry

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE
DO ROZVOJE
VZDĚLÁVÁNÍ

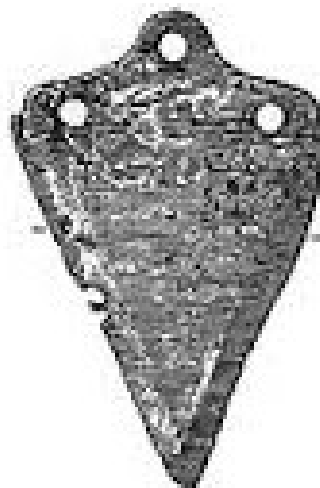
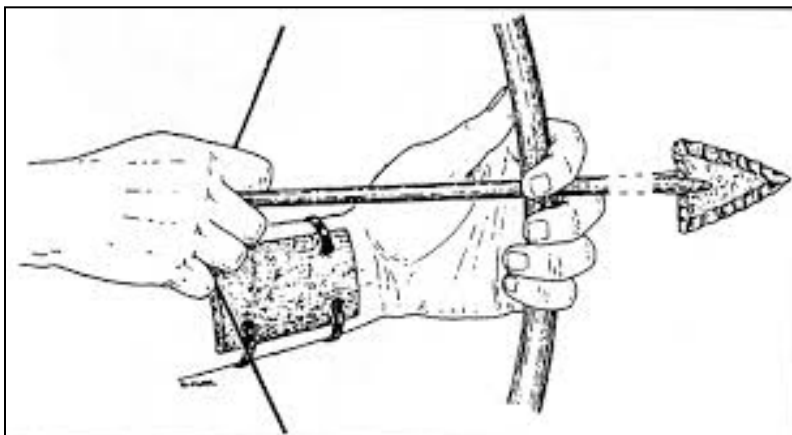
Kultura se zvoncovitými poháry/ Bell Beaker Culture

Nátepní destička/
Wristguard

Hrot šípu/
Arrow point

Měděné dýčky/ Copper daggers

Zlaté záušnice/ Gold lock rings

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE
DO ROZVOJE
VZDĚLÁVÁNÍ

POZDNÍ ENEOLIT/ LATE ENEOLITHIC

Kultura se zvoncovitými poháry/ Bell Beaker Culture

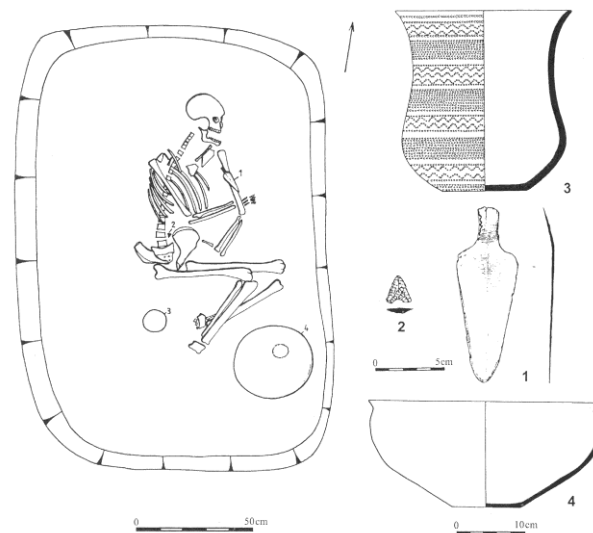
Hrob muže/
Man s grave

o sídliště/ settlement

- malá neopevňená se základy nadzemních chat/ small, non-fortified, basements for above-ground huts

o pohřební ritus/ burial rite

- kostrový/ **inhumation**, muži na levém (men on the left side) a ženy na pravém boku (women on the right side)
- rovněž žeh (na Moravě asi 15 % hrobů)/ **also cremation** (about 15 % of graves in Moravia)
- rozsáhlá plochá pohřebiště/ **wide and flat burial grounds**
- bohaté hrobky s mohylou a příkopem (hlavně na Moravě: – Smolín, Prosiměřice, Tvořihráz; v Čechách např. Stehelčevy u Kladna/ **rich barrows with ditch**)

Těšetice. Hrobka s příkopem/
Těšetice. Tomb with ditch

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

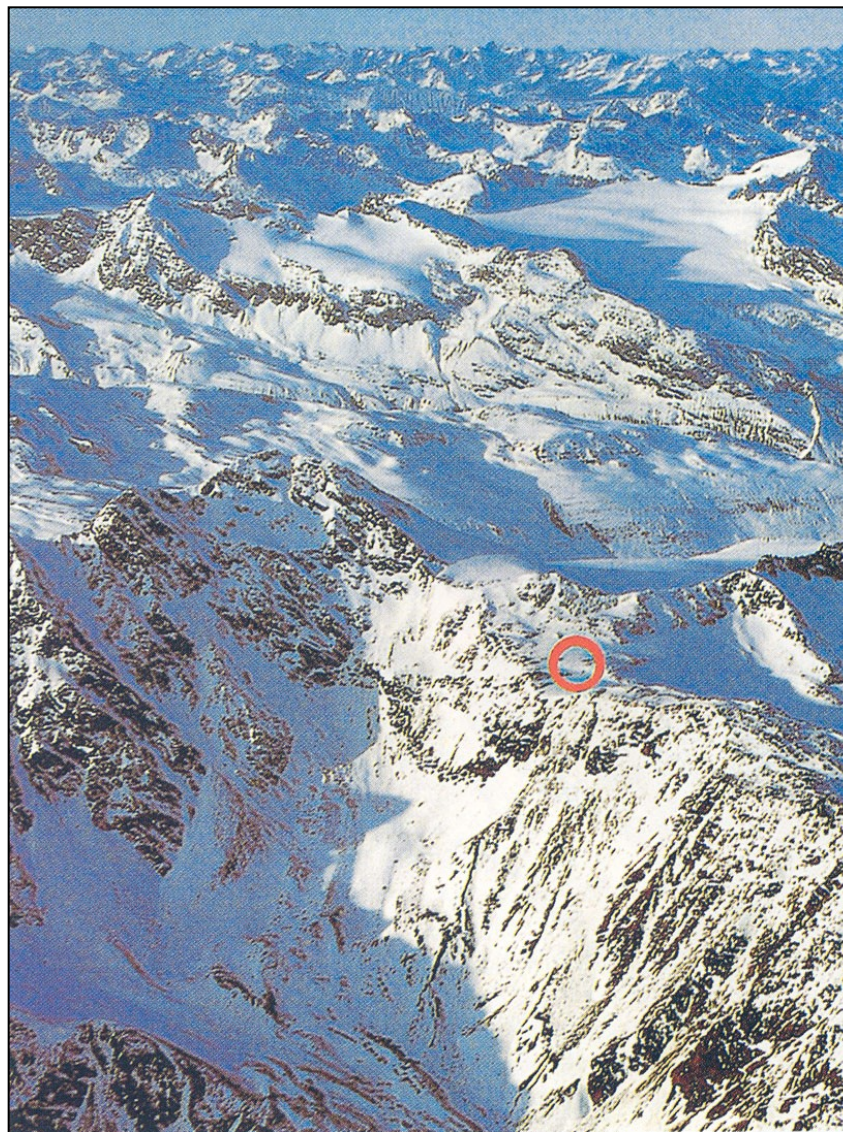
OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE
DO ROZVOJE
VZDĚLÁVÁNÍ

ÖTZI

- mumie muže z Hauslabova sedla/ mummy from Hauslabjoch
- podle C14 datována do 3350–3100 př. Kr./ according to carbon dating 3350 – 3100 BC
- muž patrně náležel ke kultuře Remedello (rozšířena v sev. Itálii)/ supposedly belonged to the Remedello Culture (spread in northern Italy)

Místo nálezu/ Point of find

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE
DO ROZVOJE
VZDĚLÁVÁNÍ

ÖTZI

- výstroj/ **equipment**:
  - oděv (nohavice, opasek, plášť, bederní zástěrka, čepice) a obuv/ **clothes (breeches, belt, cloak, breechcloth, cap)** and shoes
  - luk, šípy, měděná sekerka, krosna, toulec, nůž, síť, březové nádobky/ **bow and arrows, copper axe, frame backpack, quiver, knife, net, birch containers**
- tetování/ **tattoo**
- zranění: vyléčená, nedoléčená, smrtelná/ **wounds: healed, not fully healed, fatal**

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE
DO ROZVOJE
VZDĚLÁVÁNÍ

ÖTZI

Nádoby z březové kůry/
Containers made from birch-bark

Obuv a její rekonstrukce/
Shoe and its reconstruction

Plodnice březovníku/ Fruiting body of birch conk

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE
DO ROZVOJE
VZDĚLÁVÁNÍ

ÖTZI

Měděná sekera/ **Copper axe**

Kamenná dýka/ **Stone dagger**

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE
DO ROZVOJE
VZDĚLÁVÁNÍ

ÖTZI

Šípy, lučiště a toulec/ Arrows, bow and quiver

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE
DO ROZVOJE
VZDĚLÁVÁNÍ

MEGALITY/ MEGALITHS

JZ, Z, S Evropa/

SW, W and N Europe

kolektivní hrobky/ common tombs

- skříňkové hroby/ cist graves
- dolmeny/ dolmens
- chodbové/ passage graves
- galeriové stavby/ gallery graves

sociokultovní/ socio-cultural

- menhiry/ menhirs
- menhírové sochy/ menhir statues
- menhírové aleje/ menhir alleys
- kromlechy/ cromlechs
- kamenné kruhy/ henges
- kamenné svatyně/ stone sanctuaries
- nuraghy/ nuraghs

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE
DO ROZVOJE
VZDĚLÁVÁNÍ

MEGALITY/ MEGALITHS

Kingstone

Levaneal

Menscryfa

Stonehenge

Hulers

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE
DO ROZVOJE
VZDĚLÁVÁNÍ

DĚKUJI ZA POZORNOST

THANK YOU FOR YOUR ATTENTION

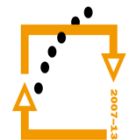

Zlatá ozdoba kultury se zvoncovitými poháry/

Gold jewel of Bell Beaker Culture

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE
DO ROZVOJE
VZDĚLÁVÁNÍ